Gemeente **leudal**

Raadsvoorstel

Openbare Raadsvergadering

Datum 27 mei 2025 **Agendapunt**

Onderwerp Programma omgevingskwaliteit en kwaliteitsfonds
Portefeuillehouder(s) De heer drs. M. Graef (wethouder)

Inhoudelijk voorstel

Herzien nota kwaliteit
In 2013 heeft uw raad de nota kwaliteit vastgesteld. Het uitgangspunt van de nota kwaliteit is dat ontwikkelingen alleen toelaatbaar zijn als deze de ruimtelijke kwaliteit verbeteren. In bepaalde gevallen is daarom een kwaliteitsbijdrage van toepassing om negatieve ruimtelijke effecten van het plan te compenseren. Deze nota is niet meer actueel en sluit deze onvoldoende aan op de opgaven en ambities.

Inmiddels is het gemeentelijk beleid op strategisch en sectoraal niveau veranderd. De recente ter inzagelegging van de ontwerp omgevingsvisie is daarbij het meest relevant. Daarnaast zijn er ook diverse beleidsdocumenten vastgesteld, waaronder het beleidsplan voor recreatie en toerisme (uitnodigend landschap), het beleid voor de huisvesting van internationale werknemers, en de versnellingsagenda wonen. Deze beleidsstukken hebben allen raakvlakken met de nota kwaliteit. Een herijking van de nota kwaliteit is daarom gewenst.

Programma omgevingskwaliteit
Ruimtelijke ontwikkelingen zijn nodig om onze (beleids-)doelen te behalen. Echter, er is een spanningsveld tussen de bestaande omgeving en nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Elke ontwikkeling heeft impact op de kwaliteit van onze omgeving, dit kan zowel positief als negatief zijn. Om hier invulling aan te geven heeft ons college op 29 april 2025 het programma omgevingskwaliteit en de beleidsregel ruimtelijke bijdragen omgevingskwaliteit vastgesteld, onder de voorwaarde dat uw raad de nota kwaliteit intrekt. Het doel van dit programma is om de bestaande kwaliteiten te behouden en verbeteren, en nieuwe kwaliteiten toe te voegen die samenhangen met de opgaven.

De nota kwaliteit is het op dit moment geldende beleid. Om het programma omgevingskwaliteit uit te kunnen voeren moet de nota kwaliteit worden ingetrokken. Wanneer deze is ingetrokken geldt uitsluitend het programma omgevingskwaliteit en de beleidsregel ruimtelijke bijdragen omgevingskwaliteit. Deze treden in werking op 28 mei 2025.

Ruimtelijke bijdragen
Het verlies aan omgevingskwaliteit compenseren we middels ruimtelijke bijdragen. Dit doen we in de bestaande situatie ook al middels de nota kwaliteit. De nota kwaliteit is gebaseerd op de uitgangspunten uit het Limburgs kwaliteitsmenu (LKM) uit 2012 en neemt de modules voor kwaliteitsbijdragen bij ontwikkelingen over. Deze bijdragen zijn sinds 2012 niet gewijzigd en dus niet meer actueel. Daarnaast staan sommige bijdragen niet in verhouding tot het verlies aan omgevingskwaliteit. Zo geldt voor een nieuw bedrijventerrein een bijdrage van €5 per m², terwijl voor woonkavelsplitsing een bijdrage van €100 per m² geldt. Door een herziening sluiten de bijdragen beter aan op de opgaves en beleidsdoelen van nu.

In de beleidsregel ruimtelijke bijdragen omgevingskwaliteit zijn diverse bijdragen gewijzigd ten opzichte van de nota kwaliteit. Bijvoorbeeld een verlaging van de bijdragen voor woningsplitsing en woonkavelsplitsing en een verhoging van de bijdragen voor bedrijven. Ook worden nieuwe modules toegevoegd. In de bijlage wordt een overzicht gegeven.

Kwaliteitsfonds
Om het programma uit te kunnen voeren, moet een nieuwe reserve gevormd worden. Het te vormen kwaliteitsfonds is breder dan het groenfonds en bestaat uit meerdere componenten die genoemd zijn in de begroting. Het betreft:
- het realiseren van nieuw groen;
- (agrarisch) natuurbeheer;
- het slopen van leegstaande (agrarische) bebouwing.

Op dit moment worden de kwaliteitsbijdragen gestort in het groenfonds. Het Groenfonds is een doelfonds, gericht op de verbetering van de kwaliteit van het buitengebied. Het doel van het fonds is om een financiële bijdrage te leveren aan projecten die de kwaliteit van het buitengebied verbeteren. Dit valt niet allemaal binnen het doel van het groenfonds. Het is daarom noodzakelijk om een nieuwe reserve te vormen. Hiervoor is uw raad bevoegd. Zie voor nadere informatie de financiële paragraaf.

Voorstel
Wij stellen u voor om:

1. de Nota kwaliteit in te trekken;
2. De bestaande reserve Groenfonds herrijken, te hernoemen als reserve Kwaliteitsfonds en het doel (aard en rede), de achtergrond, de stortingen en onttrekkingen gewijzigd vast te stellen;
3. Het overzicht reserves en voorzieningen, behorende bij de Nota Reserves en Voorzieningen gemeente Leudal 2023-2026, overeenkomstig dit besluit in de gewijzigde vorm vaststellen.

Financiële paragraaf
Reserve kwaliteitsfonds
Voorgesteld wordt om de huidige reserve groenfonds te herijken door het verbreden van de reikwijdte van het fonds en de reserve te noemen reserve kwaliteitsfonds.
Het doel (aard en rede) van de reserve wijzigt, evenals de achtergrond, de stortingen en onttrekkingen.
In de reserve groenfonds zit op dit moment een bedrag van € 780.588. Deze middelen blijven beschikbaar voor de herrijkte reserve Kwaliteitsfonds.

Herstructureringsfonds
De voeding van het fonds vindt plaats door het opleggen en invorderen van ruimtelijke kwaliteitsbijdragen van initiatiefnemers. De bovengenoemde compensatieregeling is de concrete uitwerking hiervan.
In het fonds is een initiële storting gedaan van € 6.695.000 en een jaarlijks bestedingsbudget van € 1.000.000. (Zie BW Z 24 156932 476423 van 17 september 2024, raadsbesluit van 5 november 2024)

Inkoopparagraaf
n.v.t.

Personele paragraaf
n.v.t.

Communicatieparagraaf
Middels een persbericht wordt de vaststelling van het programma omgevingskwaliteit bekend gemaakt. Het programma is raadpleegbaar via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). De beleidsregels worden op reguliere wijze gepubliceerd.

Gemeente leudal

Bijlage(n)

- Besluit van college van B&W d.d. 29 april 2025
- Programma omgevingskwaliteit
- Beleidsregel ruimtelijke bijdragen omgevingskwaliteit
- Beleidsregel ruimtelijke bijdragen herstructureringsfonds
- Nota kwaliteit 2013

Heythuysen, 29 april 2025

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL,

De gemeentesecretaris, De burgemeester,

mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts D.H. Schmalschläger